Gemeente
Soest

Begroting 2023-2026

Raadsinformatiebijeenkomst 21 september 2022

Vooraf

- Informatiebijeenkomst – naar aanleiding van raadsbespreking Kaderbrief/junibrief
- Doel: de raad inzicht geven in het begrotingsproces tussen kaderstelling en begroting
- Wat kunt u in de begroting – op hoofdlijnen – verwachten?
- De bijeenkomst is *informatief* van aard
- Disclaimer: de begroting 2023 dient nog door het college te worden vastgesteld

Agenda

1. Vertrekpunt: kaderbrief en junibrief
2. Raadsbehandeling 30 juni en 7 juli 2022
3. Vertaling coalitieakkoord
4. Voorstellen taskforce/ambtelijke organisatie
5. Sociaal domein
6. Financiële hoofdlijnen
7. Algemene reserve
8. Planning
9. Vragen

Kaderstelling 7 juli 2022 – kaderbrief en junibrief - 1

Kaderbrief 2023

- Geïntegreerd met voorjaarsnota 2022
- Nog zonder coalitieakkoord en zonder meicirculaire
- Maatschappelijke opgaven: bouwen en wonen, klimaat, sociaal domein
- Druk op uitvoeringskracht gemeenten en taskforce
- Financiële uitgangspunten > risico exceptionele prijsstijgingen benoemd

Kaderstelling 7 juli 2022 – kaderbrief en junibrief - 2

Junibrief 2023

- Aanvulling op kaderbrief en voorjaarsnota
- Resultaten meicirculaire verwerkt: positief voor begrotingsjaren t/m 2025, maar onzekerheid over ‘ravijnjaar’ 2026…
- Eerste verkenning coalitieakkoord
  - kaders fysiek en sociaal domein
  - aanvullende begrotingsvoorstellen (2022/2023)

Kaderstelling 7 juli 2022 – kaderbrief en junibrief - 3

Financiële vertrekpositie na verwerking junibrief

(bedragen x € 1.000); - = budgettair nadelig	Begroting	Meerjarenraming			
	2022	2023	2024	2025	2026
Ramingen na voorjaarsnota en meicirculaire 2022	**5.458**	**6.080**	**7.245**	**8.585**	**2.739**

Behandeling kaderbrief en junibrief in raad

- Instemming met voorstellen kaderbrief (en voorjaarsnota)
- Toezegging college om na de zomer de raad te informeren over de aanpak tegen energiearmoede (motie aangehouden)
- Motie uitstel taakstelling cultuur met één jaar (aangenomen)
- Motie instellen werkgroep om jongeren meer te betrekken bij gemeentelijk beleid (aangehouden)

Van kaderbrief naar begroting

Parallelle deeltrajecten

- Vertaling coalitieakkoord
- Voorstellen taskforce/ambtelijke organisatie
- Voorstellen sociaal domein
- Doorrekening begroting ‘bestaand beleid’

Coalitieakkoord-1

- Bestuurlijke prioriteiten uit coalitieakkoord zoveel mogelijk beleidsmatig en – indien van toepassing – financieel vertaald.
- Waar mogelijk wel budget geraamd in de vorm van stelposten: dan nog nadere bestuurlijke besluitvorming noodzakelijk.
- Soms financiële vertaling nog niet mogelijk, bijv. omdat eerst beleid moet worden opgesteld of herijkt (zoals bij mobiliteit).

Coalitieakkoord - 2

(Financiële) voorstellen betreffen:

- Basis op orde (zie hierna: taskforce organisatie)
- Participatie (versterking) en – trajecten
- Soesterberg-Kom
- Brandveilig maken woonwagencentrum
- Ontwikkelingen Amersfoortsestraat / Defensie / green and social deal
- Inzet POK-middelen (toeslagenaffaire)
- Herijking subsidiemethodiek
- Sociaal domein – breed (zie hierna)
- Reparatie bezuiniging NME
- Regenboog Stembusakkoord
- Sociaal-cultureel centrum
- Toekomstvisie zwembad
- Gevolgen Stikstof

Aanvullende voorstellen

(Financiële) voorstellen betreffen:

- Actieplan digitalisering
- Implementatie financieel pakket
- Regionale samenwerking Regio Amersfoort
- Taakstelling kleine subsidies
- Wegenbeheerplan
- Mobiliteitsplan
- Vliegbasis Soesterberg
- Grondstoffenaanpak

Taskforce/ambtelijke organisatie – 1

Nog even kort de aanleidingen voor het instellen van de taskforce:

- Sterke woningbehoefte en woningbouw in samenhang met andere maatschappelijke vraagstukken
- Toegenomen complexiteit en omvang maatschappelijke opgaven
- Ambtelijke organisatie niet meegegroeid. Onbalans.

Met als gevolgen:

- stagneren van (woningbouw)projecten
- teruglopende dienstverlening (oplopende wachtlijsten)
- verminderde telefonische bereikbaarheid, met name in de tweede lijn
- kwetsbare bedrijfsvoering.

Taskforce/ambtelijke organisatie – 2

Vier opdrachten

- Vlot trekken grote projecten
- Financieren en organiseren projecten
- Mogelijkheden tot vereenvoudiging regelgeving
- Basis(formatie) op orde

Voortgang gedeeld in raadsbijeenkomsten: oktober 2021 (start), februari en mei 2022.

Taskforce/ambtelijke organisatie – 3

In 2022:

- Versnelling behandeling particuliere initiatieven (met inzet subsidie provincie)
- Inzet op het vlot trekken van grote kansrijke woningbouwprojecten met de focus op Soesterberg (Noord)
- Inzicht in noodzakelijke structurele maatregelen (met externe adviezen van TwijnstraGudde en AT Osborne)

Taskforce/ambtelijke organisatie - 4

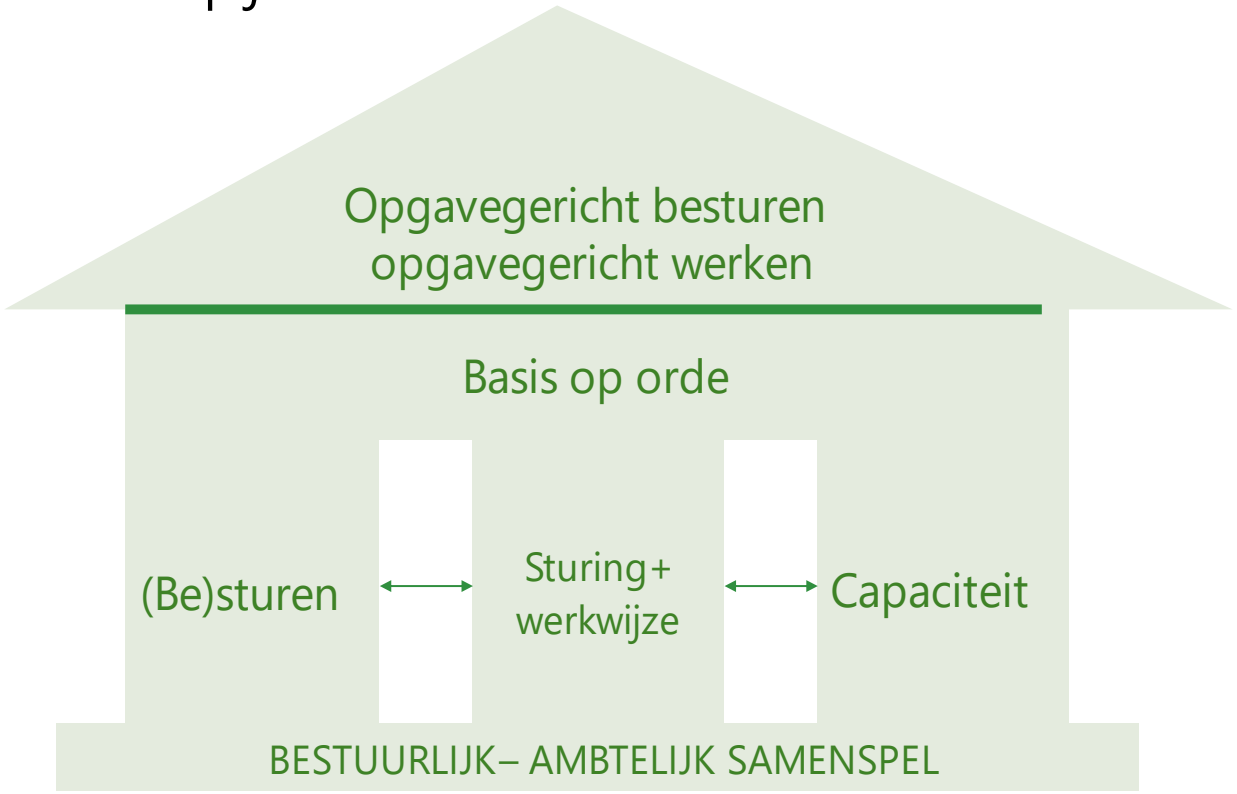
Kernboodschap: breng in de komende anderhalf tot twee jaar de basis op orde

- Alles lijkt belangrijk, korte termijn oriëntatie en enorm gedreven
- Onvoldoende verbinding intern en onvoldoende vertaling van buiten naar binnen
- Kaderstelling ontbreekt
- Tactisch beleid grotendeels verouderd
- In sturing, aanpak en werkwijze professionaliseringsslag te maken
- Rek is uit de organisatie

Taskforce/ambtelijke organisatie – 5

Basis op orde omvat drie pijlers:

Taskforce/ambtelijk organisatie – 6

In de begroting treft u – conform wens raad en in overeenstemming met genoemde uitgangspunten - voorstellen aan om de ambtelijke organisatie structureel te versterken.

Versterking behelst de volgende segmenten:

beleid + dienstverlening + control + onderhoud en beheer + informatievoorziening

Daarnaast: voor 2023 en 2024 incidentele middelen noodzakelijk: implementatie (externe) adviezen, op weg naar opgavegericht (be)sturen en werken

Taskforce/ambtelijk organisatie – 7

Wat levert het op?

- Integrale aanpak
- Focus en prioritering
- Kaders
- Tevredener inwoners en ondernemers
- Organisatie die taken aan kan

Sociaal domein - 1

Context

- Herijking visie sociaal domein in 2022/2023
- Ingrijpende wijzigingen in regionale inkoop (2023/2024)
- Mogelijke impact daling koopkracht/stijgende energieprijzen
- Extra middelen van het Rijk (ca. 1,5 mln. jaarlijks, in 2026: € 0,4 mln.); kanttekening: 2023 ‘hard’, 2024 e.v. ramingen conform landelijke adviezen)

Sociaal domein - 2

Uitgangspunten

- Ramen op basis van wat nodig is, rekening houdend met (autonome) ontwikkelingen, nieuwe taken en risico's
    - Conform uitgangspunten project grip op sociaal domein (2021)
- Ingezet traject van transformatie wordt voortgezet
- Uitkomsten visie kunnen leiden tot nadere begrotingsvoorstellen/wijzigingen

Sociaal domein - 3

Op basis van deze uitgangspunten en context aanvullende begrotingsvoorstellen:

- Schuldhulpverlening/GOOS
- Aanpak vroegsignalering
- Extra inzet begeleiding van de ontwikkeling Jeugdwet
- Innovatiebudget
- Datasturing
- Overbruggingsbudget/versterken sociale basis
- Versterken teams (jeugd en sociaal) en sociale partners
- Regie en aansluiting op regionale inkoop
- Anti discriminatiebeleid
- Innovatiebudget
- Extra kosten jeugdhulp i.v.m. corona
- Visie sociaal domein

Financiële hoofdlijnen - 1

- Voorstellen coalitieakkoord, taskforce en sociaal domein verwerkt
- Daarnaast: de begroting bestaand beleid doorgerekend:
  - loon- en prijsstijgingen (m.u.v. IHP > herijking in 2023)
  - bijdragen aan verbonden partijen (o.b.v. vastgestelde begrotingen 2023)
  - overige autonome ontwikkelingen (mee- en tegenvallers)

Twee belangrijke ontwikkelingen rond Gemeentefonds na meicirculaire:

- Zekerheid over uitkeringen Gemeentefonds t/m 2025 (+ € 0,5 mln. voor 2023, + € 1,7 mln. voor 2024 en + € 2,3 mln. voor 2025; zie ook mail college 28 juni)
- In 2023 extra middelen WMO/jeugd (zie hiervoor, bij sociaal domein)

Financiële hoofdlijnen - 2

Budgettaire positie

Alle begrotingsjaren sluitend

- Voor de jaren 2024 en 2025 geprognosticeerde begrotingsuitkomsten > € 5 mln.
- Verwachting na verwerking begrotingsvoorstellen: eerste jaren redelijk in evenwicht, 2024 en 2025 bijzonder positief.
  - 2026: 'ravijnjaar'
    - ➢ verwachting is dat Rijk met extra middelen komt, maar dit is nog niet concreet toegezegd (en dus ook niet in de begroting verwerkt)
    - ➢ in 2026 ook herziening financiële afspraken Rijk-gemeenten en mogelijk verruiming gemeentelijk belastinggebied
- Niet alle opgaven en ambities financieel vertaald (denk aan visies en nota's, zoals mobiliteit, wonen, werken, bos, sociaal domein, cultuur, sport)

Financiële hoofdlijnen - 3

Vermogenspositie

- Vermogenspositie ontwikkelt zich gunstig
- Algemene reserve 2022 bijna 10 mln. (excl. resultaat 2022)
- Indien voorstellen herziene nota R&V – eveneens te agenderen voor de begrotingsraad van 3 en 10 november – worden geaccordeerd, stijgt de algemene reserve naar circa € 14 mln. (excl. resultaat 2022 en geprognosticeerde begrotingsuitkomsten 2023-2026)
- Reserve middelen boven minimumniveau (voorstel: € 7 mln.) kunnen worden ingezet voor incidentele doelen

Algemene reserve

Hoe kunnen we de algemene reserve, voor zover uitstijgend boven het minimumniveau, van € 7 mln. benutten?

- Beschikbaar voor nog niet in de begroting geraamde ontwikkelingen en ambities.
- Enkele *voorbeelden*: opgave woningbouw – waaronder Soesterberg-Noord (nog te maken keuze voor actieve dan wel passieve grondpolitiek), gemeentelijke inzet op dempen gevolgen energie- en koopkrachtcrisis, mogelijke herleving corona-epidemie, op termijn: investeringen in kapitaalgoederen (zwembad, Griftlandcollege, herijking IHP, wegen, openbare ruimte), huis van de samenleving, uitvoering diverse te herijken visies (zoals mobiliteit, sociaal domein).

  NB Naar verwachting volgt nadere concretisering in de kadernota/begroting 2024.
- Zolang algemene reserve niet wordt aangesproken: beschikbaar als eigen financieringsmiddel (we hoeven minder te lenen).

Planning

- 27 september: besluitvorming over de begroting 2023-2026 in het college
- 30 september: verzending begroting 2023-2026 aan de raad
- 11 oktober: informatiebijeenkomst raad - technische vragen
- 3 november: opiniërende raadsvergadering
- 10 november: besluitvormende raadsvergadering

Vragen?

